

Право дружини та чоловіка на зміну прізвища

Згідно статті 35 Сімейного кодексу України передбачено право на вибір прізвища при реєстрації шлюбу. Наречені мають право обрати прізвище одного з них як спільне прізвище подружжя або надалі іменуватися дошлюбними прізвищами.

Столична юстиція в рамках реалізації правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!» консультує щодо захисту прав українців.

Наречена, наречений мають право приєднати до свого прізвища прізвище нареченого, нареченої. Якщо вони обоє бажають мати подвійне прізвище, за їхньою згодою визначається з якого прізвища воно буде починатися. Складення більше двох прізвищ не допускається, якщо інше не впливає із звичаю національної меншини, до якої належить наречена і (або) наречений. Якщо на момент реєстрації шлюбу прізвище нареченої, нареченого вже є подвійним, вона, він має право замінити одну із частин свого прізвища на прізвище другого.

Право дружини та чоловіка на зміну прізвища закріплено статтею 53 Сімейного кодексу України.

Отже, якщо шлюб був зареєстрований після 01.01.2004 року (дата набрання чинності Сімейного кодексу України), та якщо при реєстрації шлюбу дружина, чоловік зберегли дошлюбні прізвища, вони мають право подати до органу державної реєстрації актів цивільного стану, який зареєстрував їхній шлюб, або відповідного органу за місцем їхнього проживання заяву про обрання прізвища одного з них як їхнього спільного прізвища або про приєднання до свого прізвища прізвища другого з подружжя.

Заява про внесення змін до актового запису цивільного стану відповідно до статті 53 Сімейного кодексу України за формою, наведеною в додатку 4 до Правил внесення змін до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання, затверджених наказом Міністерства юстиції України 12.01.2011 № 96/5 подається до відділу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання заявника або до відділу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем зберігання першого примірника актового запису про шлюб (крім випадків, коли актовий запис про шлюб складено дипломатичним представництвом або консульською установою України) при пред'явленні паспорта або паспортного документа.

Громадяни України, які проживають на тимчасово окупованій території України, подають заяву про внесення змін до актового запису цивільного стану до відділу державної реєстрації актів цивільного стану за межами цієї території на їх вибір.

Громадяни України, які переселилися з тимчасово окупованої території України, подають заяву про внесення змін до актового запису цивільного стану до відділу державної реєстрації актів цивільного стану на їх вибір.

Громадяни України, а також іноземці і особи без громадянства, які проживають за кордоном, подають аналогічну заяву про внесення змін до актового запису цивільного стану, складеного органом державної реєстрації

актів цивільного стану України, до дипломатичного представництва або консульської установи України.

Заява повинна бути заповнена розбірливо, у ній мають бути надані вичерпні відповіді на всі запитання.

Відділ державної реєстрації актів цивільного стану, дипломатичне представництво чи консульська установа України не вправі відмовити громадянину в прийнятті та розгляді заяви про внесення змін.

Якщо заявник не володіє державною мовою, заява може бути складена іншою особою в присутності перекладача та підписана заявником, про що на ній робиться відповідний запис.

Заява про внесення змін до актового запису цивільного стану подається, особою, щодо якої складено актовий запис.

Разом із заявою про внесення змін до актового запису цивільного стану заявником подаються свідоцтво або свідоцтва про шлюб (після 16.12.2016 року у зв'язку із внесеними змінами до Правил державної реєстрації актів цивільного стану, затверджених наказом Міністерства юстиції України 18.10.2000 № 52/5 на підставі наказу Міністерства юстиції України 02.12.2016 №3447/5 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України з питань державної реєстрації актів цивільного стану», на підставі актового запису про шлюб кожному із подружжя видається свідоцтво про шлюб).

У разі відсутності (втрати) актового запису цивільного стану, до якого необхідно внести зміни, розв'язання питання можливе тільки після поновлення втраченого актового запису відповідно до Правил.

Заява дружини або чоловіка, які зберегли дошлюбні прізвища, про обрання прізвища одного з них як спільного прізвища або про приєднання до свого прізвища прізвища другого з подружжя згідно із статтею 53 Сімейного кодексу України за встановленою формою, є підставою для внесення змін до актового запису про шлюб.

Зміни вносяться в паперові носії актового запису про шлюб та одночасно до Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

Після внесення змін до актового запису про шлюб заявнику повторно видається або надсилається для вручення до відділу державної реєстрації актів цивільного стану за місцем його проживання свідоцтво про шлюб. На свідоцтві проставляється штамп "Повторно". Свідоцтво або свідоцтва про шлюб, подані заявником для внесення змін, анулюється та знищується у встановленому порядку.